

Spor Bilimlerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitim Ortamlarının Kullanımına İlişkin Tutumları ile Akademik Öz Yeterlikleri Arasındaki İlişki

Nuray AKBAŞ¹, Eser AĞGÖN², Emrah SEÇER²

DOI: <https://doi.org/10.38021asbid.1163410>

ORJİNAL ARAŞTIRMA

¹Erzincan Binali
Yıldırım Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri
Enstitüsü,
Erzincan/Türkiye

²Erzincan Binali
Yıldırım Üniversitesi,
Spor Bilimleri
Fakültesi,
Erzincan/Türkiye

Öz
Bu çalışmanın amacı, spor bilimlerinde öğrenim gören öğrencilerin pandemi sürecinde uzaktan eğitim ortamlarının kullanımına ilişkin tutumları ile akademik öz yeterlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma grubunu spor bilimlerinde öğrenim gören 131 erkek 70 kadın, toplam 201 öğrenci oluşturmuştur. Katılımcılara “Kişisel Bilgi Formu”, “Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitim Ortamlarının Kullanımına İlişkin Tutum Ölçeği” ve “Akademik Öz Yeterlik Ölçeği” uygulanmıştır. Verilerin analizinde bağımsız gruplar t testi, Anova, Pearson korelasyon testi ve Çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırma da cinsiyete göre PSUEOKİT ve Akademik Öz Yeterlik ortalamalarında fark olmadığı, uzaktan eğitim döneminde derslerin verimli geçtiğini, yeterli altyapıya sahip olduğunu ve aktif spor yaptığını belirtenlerin PSUEOKİT ve Akademik Öz Yeterlik ortalamalarının diğer katılımcılardan istatistiksel olarak yüksek olduğu belirlenmiştir. Bölümler karşılaştırıldığında PSUEOKİT memnuniyet alt boyutunda öğretmenlik bölümündekilerin ortalamalarının antrenörlük bölümündekilerden yüksek olduğu belirlenmiştir. Sınıf karşılaştırmasında ise 4. Sınıf öğrencilerinin akademik öz yeterliklerinin 1.ve 2.sınıf öğrencilerinden yüksek olduğu bulunmuştur. Ayrıca PSUEOKİT alt boyutları ile akademik öz yeterlik arasında anlamlı ilişki olduğu ve PSUEOKİT’ in akademik öz yeterliğin önemli bir yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Covid-19, Öz yeterlik, Pandemi, Spor Bilimleri Öğrencileri, Uzaktan Eğitim

Sorumlu Yazar:
Eser AĞGÖN
eseraggon@gmail.com

The Relationship of Sports Science Students between the Attitudes towards the Use of Distance Education Environments and their Academic Self-Efficacy during the Pandemic Process

Abstract

The aim of this study is to examine the relationship between the students attitudes towards the use of distance education environments and their academic self-efficacy during the pandemic process. Relational screening model was used in the research. The study group consisted of 131 males and 70 females, a total of 201 students studying in sports sciences. It were applied to the participants “Personal Information Form”, “Attitude Scale Regarding the use of Distance Education Environments During the Pandemic Process” and “Academic Self-Efficacy Scale”. It were used in the analysis of the data Independent groups t test, Anova, Pearson correlation test and Multiple linear regression analysis. In the research, it was determined that there was no difference in PSUEOKIT and Academic Self-Efficacy averages according to gender, and those who stated that the lessons were productive in the distance education period, had sufficient infrastructure and were doing active sports were statistically higher than the other participants. In the PSUEOKIT satisfaction sub-dimension, it was determined that the averages of those in the teaching department were higher than those in the coaching department. In the class comparison, it was found that the academic self-efficacy of the 4th grade students was higher than the 1st and 2nd grade students. In addition, it was concluded that there is a significant relationship between PSUEOKIT sub-dimensions and academic self-efficacy and that PSUEOKIT is an important predictor of academic self-efficacy.

Keywords: Covid-19, Self-Efficacy, Pandemic, Sports Science Students, Distance Learning

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi:
17.08.2022

Kabul Tarihi:
28.12.2022

Online Yayın Tarihi:
28.12.2022

¹ Bu araştırma 5. Akademik spor araştırmaları kongresinde sözel bildiri olarak sunulmuştur.

Giriş

Koronavirüsler, tek pozitif zincirli RNA virüsleri olup, genellikle pürüzsüz zeminlerde kısa bir süre, sıcak ve nemli ortamlarda ise birkaç gün etkili olabilmektedirler. Virüs ultraviyole ışınlarına ve sıcaklığa duyarlı olmalarına rağmen çeşitli kimyasallardan (alkol, klor vb.) oluşturulan dezenfektanlar virüsü etkisiz hale getirmektedirler. Araştırmacılar, virüsün kış ile ilkbahar aylarında yaygın olarak görüldüğünü ve 1-14 gün arası kuluçka süresi olduğunu belirtmektedirler (Shen vd., 2020). Çok hızlı bir şekilde ülkemizin de içinde bulunduğu geniş bir coğrafyaya yayılan ve çok sayıda ölüme neden olan virüs, ilk olarak Aralık 2019’ da Çin’in Wuhan eyaletinde ortaya çıkmıştır (Aldemir ve Avşar, 2020). Türkiye'deki ilk Covid-19 vakası 10 Mart 2020'de açıklanmış, virüs nedeniyle ilk ölüm ise 15 Mart 2020'de gerçekleşmiştir. Bu tarihten itibaren ülkemizde çeşitli sektörlerde önemli kararlar alınmıştır. Hızla tüm dünyaya yayılan virüs, eğitim alanında da dünya çapında bir krize neden olmuştur (Kuyucu ve Kabak, 2021). Özellikle eğitim alanında Cumhurbaşkanlığı ve YÖK tarafından alınan kararlar neticesinde üniversiteler 16 Mart tarihinden itibaren 3 hafta tatile girerek (Fiş Erümit, 2020) uzaktan eğitim (UZEM) sistemi ile eğitim öğretim faaliyetleri gerçekleştirilmeye başlamıştır. Bu durum kaçınılmaz olarak bireylerin yaşam tarzını, aile ilişkilerini ve sosyal ilişkilerini de etkileyerek farklı gelişim alanlarındaki bireylerin, hobileri olarak yaptıkları eğlence etkinliklerini, eğitim, ulaşım, sağlık vb. faaliyetlerini de etkilemiştir (Baş ve Kabak, 2020; Yılmaz ve Kabak, 2020).

Eğitim alanında yeniliklerin çok hızlı şekilde arttığı ve bilginin hızla yayıldığı günümüzde, özellikle pandemi döneminde, eğitim alanında gelişmekte olan bazı yöntemlerin “uzaktan eğitim, online eğitim, senkron ve asenkron dersler vb.” ani bir şekilde insanların hayatına girdiği görülmektedir (Bozkurt, 2017). Bu aşamada ise eğitim ile öğrenme-öğretme sürecinin yönetilmesinde eksiklikleri olan geleneksel öğrenme yöntem ve kuramlarının aksine (Öztürk, 2014; Siemens, 2004), dijital ortamlarda dağınık halde bulunan bilgilerin (Downes, 2012) ulaşılabilirliğini ve düzenlenmesini temele alan Siemens (2004) tarafından ortaya atılan öğrenmenin ağlar sayesinde gerçekleştiği fikrine dayanan ve teknoloji çağının modeli olarak adlandırılan bir öğrenme modeli olan bağlantıcılık (connectivism) kuramı ortaya çıkmıştır (Doğan, 2013).

Bağlantıcılık kuramı, bilginin yalnızca öğrenenlerin kendisinde olmadığını (McLuhan, 1964), ağlar sayesinde bireylerin akranları ile etkileşim kurma imkanı sayesinde işbirliği sağlayarak daha verimli bir sürecin ürünü olduğunu vurgulamaktadır. Bunun için ilk adımın bir ağ oluşturmadan geçtiği ifade edilmektedir (Siemens, 2004). Ek olarak Kaos Teorisi (chaos theory), ağların önemi (importance of networks), karmaşa ve öz-düzenin karşılıklı ilişkisi (the interplay of complexity and selforganization) olmak üzere üç farklı düşüncenin bir araya gelmesiyle oluşan (Siemens, 2009) bağlantıcılık, bilginin öğretenen öğrenene yönlendirilmesinden, öğrenenlerin öğrenme kaynaklarıyla olan iletişim ve etkileşiminden kaynaklandı temelini esas almaktadır (Clinton vd.,

2011). Söz konusu kuramdan ve pandeminin getirdiği şartlardan hareketle, uzaktan eğitim modelinin uygulanmasının süreç açısından değerlendirilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır.

UZEM; zaman-mekan fark etmeme avantajı sayesinde, bireysel öğrenme hızı sağlayacak çeşitli eğitim materyallerinin efektif şekilde kullanıldığı yöntem olarak açıklanmaktadır (Telli Yamamoto ve Altun, 2020). Bu yöntemin mevcut pandemi döneminde zorunlu şekilde uygulanmasının kaçınılmaz bir hale gelmesiyle, eğitim kurumlarında gerekli altyapıların güçlendirilerek ek yazılımların üretildiği görülmüştür. Fakat bu model pozitif etkilerinin yanında negatif bazı sonuçları da beraberinde getirmiştir. Bunlardan biride bu platformları kullanmaya yönelik yeterlik ya da tutum olarak göze çarpmaktadır.

Öz yeterlik, bireyin hayatını yönetebilmek ve bir görevi performans olarak sergileyebilmek için gerekli olan faaliyetleri gerçekleştirebilme ve becerileri gösterebilme konusunda kendisine olan inancı olarak tanımlanmaktadır (Bandura, 1986). Bu inançtan ziyade bireyin yeteneği doğrultusunda neler yapabileceğine dair olan algısı olarak da açıklanabilmektedir (Maddux ve Gosselin, 2003). Akademik öz yeterlik ise, bir öğrencinin akademik anlamda kendisine verilen bir görevi tamamlayabilmesine olan inancı olarak ifade edilmektedir (Chun ve Choi, 2005; Yılmaz vd., 2007; Zajacove vd., 2005; Zimmerman, 1995). Üniversite çağındaki öğrencilerinde hem genel hem de akademik manada birçok gelişim görevi/ödevi ile karşılaştıkları düşünülmektedir. Bu nedenle özellikle eğitimle ilgili kısmında akademik öz yeterliklerinin uygun düzeyde olması beklenmektedir. Özellikle pandemi döneminde ortaya çıkan UZEM modeli sonucunda bireylerden bazı öz yeterlik becerilerine sahip olmaları ya da mevcut becerilerini geliştirmeleri beklenmektedir. Çünkü söz konusu modelde karşılaşılan yazılımlar özellikle spor alanında bazı becerilere sahip olmayı gerektirmektedir ve alana özgü uygulamalarla keyifli dersler tasarlama sürecini içermektedir (Esentürk vd., 2021). Akademik öz yeterliği uygun seviyede olan bireylerde özellikleri ile eksikliklerinin farkında ve performanslarını artıracak hedefler belirleme yönünden güçlü yetilere sahiptirler (Bandura, 1994; Otacıoğlu, 2008). Ek olarak öz yeterlik düzeyinin öğrenme isteği üzerinde etkili olduğu ifade edilmektedir (Özdirek ve Cicerali, 2021). Öz yeterliği yüksek öğrencilerin aksine düşük olanların öğrenmeye isteksiz, odağı çabuk dağılan, mücadeleden kaçan (Yıldız ve Seferoğlu, 2020), bir işi ya da beceriyi sonlandırmadan pes eden bireyler oldukları belirtilmektedir (Özdirek ve Cicerali, 2021). Nitekim bilgiye, mekan ile zamana bağlı kalmaksızın ulaşmanın öğrencilerin memnuniyet duygularını artırmada pozitif sonuçlar oluşturduğu ve akademik öz yeterliklerini artırdığı görülmektedir (Varol ve Çoban, 2013). Lorschach ve Jinks (1999) öz yeterliğin dışsal faktörlerden etkilenen bir özelliğe sahip olduğunu ifade etmektedirler. Bu nedenle öğrenme ortamlarının öğrencilerin güdeleri ile öz yeterlik algılarını pozitif yönde etkileyecek şekilde tasarlanması, bunların yanında eğitimcilerin tutumları, davranışları ve kullandıkları öğretim yöntemlerinin öğrencilerin öz yeterliklerini olumlu etkilemesinin oldukça büyük önem taşıdığı

düşünülmektedir (Sakız, 2013). Uzaktan eğitim de herhangi bir fiziki ortama ihtiyaç duyulmadığından bu modelin teorik derslere daha uygun olduğu ve uygulama içeren alanlarda, özellikle spor bilimlerinde kullanılabilirliği verimlilik açısından çeşitli tartışmalara neden olmaktadır (Daum, 2020; Thornburg ve Hill, 2004; Williams vd., 2020). Öğrencilerin bu tarz bir eğitim modeline hazır olmalarının ve tutumlarının da onların derse yönelik ilgileri üzerinde bir rol oynadığı dolayısıyla da akademik öz yeterliklerini etkilediği düşünülmektedir.

Bu bilgilerden hareketle mevcut araştırma spor bilimleri öğrencilerinin pandemi sürecinde uzaktan eğitim ortamlarının kullanımına ilişkin tutumları ile akademik öz yeterlikleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yürütülmüştür.

Gereç ve Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Bu model iki ya da daha fazla değişken arasındaki ilişkileri tespit etmek için uygulanan bir yöntem olarak tanımlanmaktadır (Christensen vd., 2015; Karasar, 2020).

Çalışma Grubu

Araştırma grubunu spor bilimleri alanında öğrenim gören, katılımcıların ana kütlede rastgele seçildiği ve her birimin araştırmaya katılma ihtimalinin eşit olduğu (Tuna, 2016), ek olarak evreni temsil açısından oldukça güçlü olduğu belirtilen (Büyüköztürk vd., 2019) “basit rastgele örnekleme yöntemi” ile seçilen (131 erkek 70 kadın) 201 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Büyük gruplarda/evrende grubun tamamının araştırmaya katılma ihtimalinin düşük olduğu durumlarda basit rastgele örnekleme yönteminin kullanılmasının uygun olduğu ifade edilmektedir (Neuman, 2014). Araştırma grubuna ait demografik özellikler tablo 1 görülmektedir.

Tablo 1

Araştırma Grubunun Demografik Özellikleri

Değişken	Grup	Frekans (n)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Erkek	131	65.2
	Kadın	70	34.8
Derslerin Verimliliği	Evet	56	27.9
	Hayır	145	72.1
Yeterli Alt Yapıya Sahip Olma	Evet	90	44.8
	Hayır	111	55.2
Kısıtlamalara Rağmen Aktif Spor Yapma Durumu	Evet	60	29.9
	Hayır	141	70.1
Bölüm	Öğretmenlik	83	41.3
	Yöneticilik	88	43.8
	Antrenörlük	30	14.9
Sınıf	1. Sınıf	33	16.4
	2. Sınıf	90	44.8

	3. Sınıf	47	23.4
	4. Sınıf	31	15.4

Veri Toplama Araçları

Araştırmada çalışma grubunun demografik bilgilerini (cinsiyet, derslerin verimliliği, altyapı durumu, aktif spor yapma durumu, bölüm, sınıf) belirlemek için araştırmacılar tarafından oluşturulan “Kişisel Bilgi Formu”, “Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitim Ortamlarının Kullanımına İlişkin Tutum Ölçeği” ve “Akademik Öz Yeterlik Ölçeği” kullanılmıştır.

Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitim Ortamlarının Kullanımına İlişkin Tutum Ölçeği (PSUEOKİT)

Bireylerin uzaktan eğitim ortamlarının kullanımına ilişkin tutumlarını belirlemek amacı ile Yıldız vd. (2021) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 4 faktör (yeterlilik ve motivasyon, kullanılabilirlik, etkililik, memnuniyet), 24 madde ve 5’li likert yapıya sahiptir. Yıldız vd. (2021) tarafından yapılan güvenilirlik analizi sonucunda cronbach alpha katsayılarının (α :.84) ile (α :.94) arasında değiştiği görülmektedir. Ayrıca ölçeğin ölçeğin faktör yapısının test edilmesi amacıyla yapılan doğrulayıcı faktör analizinde (DFA) uyum iyiliği değerleri boyutlarda ayrı ayrı incelenmiştir. DFA sonucunda GFI değerlerinin .868-.910 arasında, AGFI .870-.921 arasında, TLI .876-.927 arasında, CFI .906-.979 arasında, RMSEA .014-.088 arasında değiştiği ve bu değerlerin kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmektedir (Hooper vd., 2008). Bu araştırma ise cronbach alpha katsayısı yeterlilik ve motivasyon (α : .94), kullanılabilirlik (α : .72), etkililik (α :.91), memnuniyet (α :.91) ve PSUEOKİT toplam (α :.95) olarak hesaplanmıştır.

Akademik Öz Yeterlik Ölçeği

Schwarzer (1981) tarafından geliştirilen, Yılmaz vd. (2007) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Ölçek tek faktör, 7 madde ve 4’lü likert tipi yapıya sahiptir. Ayrıca ölçeğin 7. maddesi ters kodlanmaktadır. Yılmaz vd. (2007) tarafından yapılan güvenilirlik analizi sonucunda cronbach alpha katsayısının (α :.79) olduğu belirtilmektedir. Ayrıca bu çalışmada ölçeğin faktör yapısının test edilmesi amacıyla yapılan doğrulayıcı faktör analizinde (DFA) sonucunda (GFI: .982, AGFI: .953, TLI: .993, CFI: .996, RMSEA: .028) olduğu belirlenmiştir. Bu araştırma ise cronbach alpha katsayısı (α :.75) olarak hesaplanmıştır.

Veri Toplama Süreci

Araştırma verileri Covid-19 nedeniyle çevrimiçi (online) ortamda toplanmıştır. Google forms’da anket tasarlanırken bütün sorular için doldurulması gerekli seçeneği işaretlendiği için doldurulan formlarda eksik veri olması engellenmiş ve her katılımcının formu bir defa doldurması için gerekli sınırlama koşulu yerine getirilmiştir.

Verilerin Analizi

Bilimsel çalışmalarda istatistiksel analizler uygulanmadan önce bu analizlere dair çeşitli varsayımlar kontrol edilmeli ve hangi varsayımların karşılandığı belirtilmelidir. Bunun sonucunda hangi analiz tekniklerini kullandığını gerekçelendirmelidir (Tozoğlu ve Dursun, 2020).

Araştırmada elde edilen veriler için öncelikle uç değerler analizi (mahalonobis, cook) yapılarak çalışma grubundan aşırı şekilde farklılaşan veriler belirlenmeye çalışılmış fakat veri setinde uç değer olmadığı belirlenmiştir. Araştırmada katılımcıların demografik özelliklere göre dağılımını belirlemek için tanımlayıcı analizler yapılmıştır. Daha sonra parametrik testlerin uygunluğu gözden geçirilerek, bağımsız örneklem t testi, One Way ANOVA ve gruplar arasında fark bulunması halinde farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post Hoc Çoklu karşılaştırmalarında “Tukey” testi uygulanmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek için pearson korelasyon analizi ve çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Veriler .05 düzeyinde değerlendirilerek analiz sürecindeki bütün işlemler SPSS 25 programı aracılığıyla yapılmıştır. Ölçeklerin dağılımlarına katsayılarına ait bulgular tablo 1 de gösterilmiştir.

Tablo 2

Ölçek Puanlarının Ortalama, Standart Sapma, Minimum, Maksimum, Çarpıklık ve Basıklık Değerleri

Değişken	n	Min.	Max.	$\bar{X} \pm Ss$	Çarpıklık	Basıklık
Yeterlik ve Motivasyon Boyutu	201	7.00	35.00	19.38±9.09	.348	-1.155
Kullanılabilirlik Boyutu	201	8.00	40.00	24.13±6.60	.095	.401
Etkililik Boyutu	201	5.00	25.00	15.67±5.98	-.056	-1.015
Memnuniyet Boyutu	201	4.00	20.00	13.24±4.93	-.311	-.863
PSUEOKİT	201	24.00	120.00	72.43±24.16	.115	-.821
Akademik Öz Yeterlik Ölçeği	201	7.00	28.00	21.71±3.99	-.791	.863

Tabaschnick ve Fidell (2013) ölçeklerde çarpıklık ve basıklık katsayılarının +1,5 ile -1,5 değerleri arasında olması durumunda verilerin normal dağılım sergileyeceğini ifade etmektedirler. Tablo incelendiğinde ise belirtilen değerlerin uygun aralıklarda olduğu ve verilerin analizinde parametrik testlerin kullanılabilmesi görülmektedir.

Araştırmanın Etiği

Araştırma süresince “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” çerçevesinde hareket edilmiştir. Bu kapsamda Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi İnsan Araştırmaları Sağlık ve Spor Bilimleri Etik Kurulundan 20.10.2021 tarihli toplantısında 08/11

protokol no ile araştırmanın yürütülmesi hususunda onay alınmıştır. Ayrıca ölçek sahiplerinden mail aracılığıyla kullanım izni alınmıştır.

Bulgular

Tablo 3

Cinsiyete göre PSUEOKİT ve Akademik Öz Yeterlik Ortalamalarının Karşılaştırılması

Ölçek	Alt Boyutlar	Cinsiyet	n	\bar{X}	Ss	t	p
PSUEOKİT	Yeterlik ve Motivasyon	Erkek	131	19.55	9.20	.370	.711
		Kadın	70	19.05	8.96		
	Kullanılabilirlik Boyutu	Erkek	131	24.06	6.69	-.229	.819
		Kadın	70	24.28	6.47		
	Etkililik Boyutu	Erkek	131	16.07	5.91	1.314	.190
		Kadın	70	14.91	6.08		
	Memnuniyet Boyutu	Erkek	131	13.32	4.94	.301	.764
		Kadın	70	13.10	4.94		
	PSUEOKİT Toplam	Erkek	131	73.01	24.27	.463	.644
		Kadın	70	71.35	24.08		
	Akademik Öz Yeterlik	Erkek	131	21.73	4.35	.113	.910
		Kadın	70	21.67	3.25		

*p<.05

Tablo incelendiğinde spor bilimleri öğrencilerinin PSUEOKİT ve alt boyutlarında cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmemektedir (p>.05). Aynı şekilde öğrencilerin akademik öz yeterlik ortalamaları da cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir (t=.113, p>.05).

Tablo 4

Uzaktan eğitimde derslerin verimliliğine göre PSUEOKİT ve Akademik Öz Yeterlik Ortalamalarının Karşılaştırılması

Ölçek	Alt Boyutlar	Verim	n	\bar{X}	Ss	t	p
PSUEOKİT	Yeterlik ve Motivasyon	Evet	56	30.03	5.55	15.039	.000*
		Hayır	145	15.26	6.48		
	Kullanılabilirlik Boyutu	Evet	56	29.53	5.47	8.343	.000*
		Hayır	145	22.05	5.78		
	Etkililik Boyutu	Evet	56	21.57	3.782	12.387	.000*
		Hayır	145	13.39	5.03		
	Memnuniyet Boyutu	Evet	56	17.80	2.95	11.754	.000*
		Hayır	145	11.48	4.39		
	PSUEOKİT Toplam	Evet	56	98.94	14.16	14.96	.000*
		Hayır	145	62.20	18.84		
	Akademik Öz Yeterlik	Evet	56	23.46	3.01	4.004	.000*
		Hayır	145	21.03	4.13		

*p<.05

Uzaktan eğitimde derslerin verimli geçip geçmediğine göre değişkenlerin karşılaştırılması için bağımsız gruplar t testi yapılmıştır. Derslerin verimli geçtiğini düşünenlerin ortalamalarının

PSUEOKİT ile tüm alt boyutlarında da akademik öz yeterlikte de verimli geçmediğini düşünenlerin ortalamalarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p<.05$).

Tablo 5

Uzaktan eğitimde yeterli alt yapıya sahip olma durumuna göre PSUEOKİT ve Akademik Öz Yeterlik Ortalamalarının Karşılaştırılması

Ölçek	Alt Boyutlar	Alt Yapı	n	\bar{X}	Ss	t	p
PSUEOKİT	Yeterlik ve Motivasyon	Evet	90	24.27	8.23	7.836	.000*
		Hayır	111	15.41	7.75		
	Kullanılabilirlik Boyutu	Evet	90	27.06	5.63	6.159	.000*
		Hayır	111	21.76	6.39		
	Etkililik Boyutu	Evet	90	18.96	4.74	8.083	.000*
		Hayır	111	13.00	5.54		
	Memnuniyet Boyutu	Evet	90	15.67	4.18	7.012	.000*
		Hayır	111	11.27	4.62		
	PSUEOKİT Toplam	Evet	90	85.98	20.04	8.282	.000*
		Hayır	111	61.45	21.54		
	Akademik Öz Yeterlik	Evet	90	22.67	3.31	3.153	.002*
		Hayır	111	20.92	4.33		

* $p<.05$

Tablo incelendiğinde uzaktan eğitimde yeterli alt yapıya sahip olduklarını belirtenlerin ortalamalarının, PSUEOKİT ile tüm alt boyutlarında da akademik öz yeterlikte de yeterli altyapıya sahip olmadığını düşünenlerin ortalamalarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p<.05$).

Tablo 6

Covid 19' a Döneminde Aktif Spor Yapabilme Durumuna Göre PSUEOKİT ve Akademik Öz Yeterlik Ortalamalarının Karşılaştırılması

Ölçek	Alt Boyutlar	Spor	n	\bar{X}	Ss	t	p
PSUEOKİT	Yeterlik ve Motivasyon	Evet	60	25.38	9.05	6.742	.000*
		Hayır	141	16.82	7.85		
	Kullanılabilirlik Boyutu	Evet	60	27.56	6.03	5.089	.000*
		Hayır	141	22.68	6.30		
	Etkililik Boyutu	Evet	60	19.40	5.53	6.296	.000*
		Hayır	141	14.08	5.45		
	Memnuniyet Boyutu	Evet	60	15.60	4.38	4.635	.000*
		Hayır	141	12.24	4.82		
	PSUEOKİT Toplam	Evet	60	87.95	22.32	6.526	.000*
		Hayır	141	65.83	21.83		
	Akademik Öz Yeterlik	Evet	60	23.05	3.33	3.164	.002*
		Hayır	141	21.14	4.13		

* $p<.05$

Tablo incelendiğinde kısıtlamalara rağmen aktif olarak spor yapanların ortalamalarının PSUEOKİT ile tüm alt boyutlarında da akademik öz yeterlikte de aktif olarak spor yapmayanların ortalamalarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p<.05$).

Tablo 7

Bölgümlere Göre PSUEOKİT ve Akademik Öz Yeterlik Ortalamalarının Karşılaştırılması (ANOVA)

Değişken	Bölüm	n	\bar{X}	Ss	F	p	Tukey
Yeterlik ve Motivasyon	Öğretmenlik (1)	83	20.93	8.431	2.755	.066	
	Yöneticilik (2)	88	18.84	9.543			
	Antrenörlük (3)	30	16.66	9.018			
Kullanılabilirlik	Öğretmenlik (1)	83	24.95	6.412	1.073	.344	
	Yöneticilik (2)	88	23.54	6.775			
	Antrenörlük (3)	30	23.63	6.604			
Etkililik Boyutu	Öğretmenlik (1)	83	16.42	5.537	2.001	.138	
	Yöneticilik (2)	88	15.56	6.300			
	Antrenörlük (3)	30	13.90	6.013			
Memnuniyet	Öğretmenlik (1)	83	14.36	4.371	3.781	.024*	1>3
	Yöneticilik (2)	88	12.54	5.341			
	Antrenörlük (3)	30	12.20	4.715			
PSUEOKİT Toplam	Öğretmenlik (1)	83	76.67	22.420	2.534	.082	
	Yöneticilik (2)	88	70.50	25.381			
	Antrenörlük (3)	30	66.40	23.898			
Akademik Öz Yeterlik	Öğretmenlik (1)	83	22.12	3.936	1.042	.355	
	Yöneticilik (2)	88	21.59	4.103			
	Antrenörlük (3)	30	20.93	3.850			

*p<.05

Tabloya göre PSUEOKİT memnuniyet alt boyutunda öğretmenlik bölümü öğrencilerinin puan ortalamalarının (X:14.36) antrenörlük bölümü öğrencilerinin puan ortalamalarından (X: 12.20) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir (F=3.781, p<.05). Yeterlik ve motivasyon boyutunda (F=2.755, p>.05), kullanılabilirlik boyutunda (F=1.073, p>.05), etkililik boyutunda (F=2.001, p>.05) ve PSUEOKİT toplam puanında (F=2.534, p>.05) istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir.

Akademik öz yeterlik durumlarının bölümlere karşılaştırılmasında da gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür (F=1.042, p>.05).

Tablo 8

Sınıflara Göre PSUEOKİT ve Akademik Öz Yeterlik Ortalamalarının Karşılaştırılması (ANOVA)

Değişken	Sınıf	n	\bar{X}	Ss	F	p	Tukey
Yeterlik ve Motivasyon	1. Sınıf	33	21.42	9.624	1.284	.281	
	2. Sınıf	90	19.33	8.886			
	3. Sınıf	47	17.53	9.162			
	4. Sınıf	31	20.16	8.922			
Kullanılabilirlik	1. Sınıf	33	24.93	7.210	2.017	.113	
	2. Sınıf	90	24.34	7.002			
	3. Sınıf	47	22.23	5.341			
	4. Sınıf	31	25.58	6.119			
Etkililik Boyutu	1. Sınıf	33	15.54	6.265	2.243	.085	

	2. Sınıf	90	16.26	5.863			
	3. Sınıf	47	13.82	6.221			
	4. Sınıf	31	16.87	5.245			
Memnuniyet	1. Sınıf	33	12.57	5.402	1.314	.271	
	2. Sınıf	90	13.42	4.699			
	3. Sınıf	47	12.51	4.946			
	4. Sınıf	31	14.54	5.005			
PSUEOKİT Toplam	1. Sınıf	33	74.48	26.489	1.609	.189	
	2. Sınıf	90	73.36	24.064			
	3. Sınıf	47	66.10	23.262			
	4. Sınıf	31	77.16	22.409			
Akademik Öz Yeterlik	1. Sınıf	33	21.39	3.928	5.790	.001*	4>1 4>2
	2. Sınıf	90	20.81	3.856			
	3. Sınıf	47	22.08	4.343			
	4. Sınıf	31	24.09	2.913			

*p<.05

Öğrencilerin akademik öz yeterlik durumlarının sınıflara göre karşılaştırılmasında 4. Sınıf öğrencilerinin ortalamalarının (X:24.09) hem 1. Sınıf (X:21.39) hem de 2. Sınıf (X:22.08) öğrencilerinin ortalamalarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir (F=5.790, p<.05).

Öğrencilerin sınıflarına göre PSUEOKİT ve alt boyutlarının karşılaştırılmasında ise yeterlik ve motivasyon boyutunda (F=1.284, p>.05), kullanılabilirlik boyutunda (F=2.017, p>.05), etkililik boyutunda (F=2.243, p>.05), memnuniyet alt boyutunda (F=1.314, p>.05) ve PSUEOKİT toplam puanında (F=1.609, p>.05) istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 9

PSUEOKİT ve Akademik Öz Yeterlik Arasındaki İlişki

n=201		1	2	3	4	5
Yeterlik ve Motivasyon	r	1				
	p					
Kullanılabilirlik	r	.749**	1			
	p	.000				
Etkililik	r	.800	.762**	1		
	p	.000	.000			
Memnuniyet	r	.718**	.716**	.824**	1	
	p	.000	.000	.000		
Akademik Öz Yeterlik	r	.208**	.345**	.359	.383**	1
	p	.003	.000	.000	.000	

*p<.05

Tablo incelendiğinde akademik öz yeterlik ile yeterlik ve motivasyon alt boyutu arasında düşük düzey pozitif yönlü (r=.208, p<.05), kullanılabilirlik alt boyutu arasında (r=.345, p<.05) orta düzey pozitif yönlü, etkililik alt boyutu arasında orta düzey pozitif yönlü (r=.359, p<.05) ve

memnuniyet boyutu arasında orta düzey pozitif yönlü ($r=.383$, $p<.05$) istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler olduğu görülmektedir.

Tablo 10

PSUEOKİT' un ve Akademik Öz Yeterlik Yordayıcılığına İlişkin Regresyon Analizi Sonucu

Değişken	B	Standart Hata	β	t	p	İkili r	Kısmi R
Sabit	15.906	1.011		15.733	.000		
Yeterlik ve Motivasyon	-.120	.046	-.272	-2.578	.011	.208	-.181
Kullanılabilirlik	.167	.064	.276	2.627	.009	.345	.184
Memnuniyet	.308	.081	.380	3.796	.000	.383	.261

R= .430 R²=.184
F=14.855 p<.05 Durbin Watson: 1.793

Tabloya göre PSUEOKİT alt boyutlarından yeterlik ve motivasyon, kullanılabilirlik ve memnuniyetin Akademik öz yeterliği anlamlı olarak yordadığı görülmektedir ($R^2=.184$, $p<.05$). Yeterlik ve motivasyon, kullanılabilirlik ve memnuniyet Akademik öz yeterlikteki varyansın %18' ini açıklamaktadır. Regresyon analizinin başında etkilik alt boyutuda analizde yer almış ancak akademik öz yeterliği anlamlı olarak yordamadığı için analizden çıkarılarak regresyon denklemi oluşturulmuştur. Standardize edilmiş (β) katsayısı ve t değerleri incelendiğinde görece önem düzeyi olarak sırasıyla memnuniyet, kullanılabilirlik, yeterlik ve motivasyon alt boyutlarının akademik öz yeterliğin önemli ve anlamlı bir yordayıcısı olduğu söylenebilir.

Tartışma

Bu bölümde, COVID-19 salgını sebebiyle ülkemizde alınan tedbirler neticesinde geleneksel/yüz yüze eğitimin yerine yapılmaya başlanan uzaktan eğitim kullanımına ilişkin spor bilimlerinde öğrenim gören öğrencilerin tutumları ile akademik öz yeterlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yürütülen araştırma bulguları literatür ışığında tartışılmıştır.

Araştırmanın sonuçlarından elde edilen bulgularda spor bilimlerinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin PSUEOKİT ve alt boyutları ile akademik öz yeterliklerinde cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmemektedir (Tablo 3). Literatür incelendiğinde üniversite öğrencilerinde (Çiftçi vd., 2010; Işıklı, 2017; Yağan, 2021; Yakar ve Yıldırım Yakar, 2020; Yıldız, 2016), farklı düzeyde eğitim alan öğrencilerde (Salman vd., 2021), öğretmen adaylarında (Ateş ve Altun, 2008; Durmuş ve Bağcı, 2013) uzaktan eğitime yönelik tutumlarının cinsiyete göre istatistiksel olarak farklılaşmadığını görülmektedir. Akademik öz yeterlikte ise Toktaş vd. (2021) tarafından spor alanında öğrenim gören üniversite öğrencilerin öz yeterliklerinin cinsiyete göre farklılaşmadığı görülmüştür. Öğretmen adaylarının akademik öz yeterliklerinin araştırıldığı farklı bir çalışmada da

benzer sonuçların olduğu görülmektedir (Tuncalı, 2022). Bhati vd. (2022) tarafından yapılan araştırmada da akademik öz yeterliğin cinsiyete göre farklılaşmadığını tespit etmişlerdir.

Araştırmada uzaktan eğitimde derslerin verimli geçtiğini düşünenlerin ve yeterli altyapıya sahip olanların ortalamalarının PSUEOKİT ile tüm alt boyutlarında ve akademik öz yeterlikte de derslerin verimli geçmediğini ve yeterli alt yapıya sahip olmadıklarını düşünenlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir (Tablo 4-5). Uzmanlar uzaktan eğitim ya da eğitim kurumlarındaki diğer ifade şekliyle e-öğrenme sürecinin tek bir boyutla değerlendirilemeyeceğini altyapı, donanım ve içerik (Demir, 2015), öğretene ve öğrenenlerin hazır bulunuşlukları ve pedagojik becerileri (Persico vd., 2014) gibi daha birçok faktörün devreye girebileceğini belirtmektedirler. Literatür incelendiğinde çeşitli araştırmalar da derslerin verimli geçtiğini fakat bu durumun oluşmasında altyapı ve donanımında önemli faktör olduğunu gösteren sonuçlar olduğu görülmektedir (Almaghaslah ve Alsayari, 2020; Daniel, 2020). Bununla beraber teknolojik imkanların, donanımın iyileştirilerek efektif kullanımı (Andoh vd., 2020), kırsal noktalardaki altyapı sorunlarının giderilmesi ve fırsat eşitliğinin sağlanması (Bennett vd., 2020; Carrillo ve Flores, 2020; Morgan, 2020) ve eğitimcilere çeşitli hizmetiçi uygulama eğitimlerinin verilmesi ile (Esentürk vd., 2021; Syauqi vd., 2020) eğitim yönteminin etkililiği ve verimliliğini artırmada oldukça önemli yer edindiği belirtilmektedir. Özellikle ülkemizde uzaktan eğitim sürecinde çok yüksek sayıda öğrencinin mağduriyet yaşadığı araştırmalarda rapor edilmiştir (Yılmaz vd., 2020). Bu sebepten ötürü yeterli altyapı ve destek sayesinde derslerin verimli geçeceği ve etkili olabileceği düşünülmektedir. Akademik öz yeterlik değişkenini ise derslerin verimli geçmesi ve yeterli altyapıya sahip olma gibi spesifik bağımsız değişkenlerle değerlendiren çalışmaların olmadığı görülmektedir. Bu nedenden ötürü araştırmanın bu sonucunun sonraki çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir. Ancak gerekli fiziksel ortamın sağlanması halinde öğrencilerin derslere daha aktif katılabilecekleri bunda özellikle sosyalleşme ve iletişim gibi oldukça önemli konularda destek sağlayabileceği düşünülmektedir. Nitekim eş zamanlı sınıflarda yürütülen ders aktivitelerinin çift yönlü olması nedeniyle derse olan ilginin arttığı (Akçay, 2014), ancak evleri yada yaşadığı yerde yeterli donanıma sahip olmayanların ise akademik olarak gerilemeler olduğu belirtilmektedir (Carrillo ve Flores, 2020). Bu sebepten yetkililer tarafından sağlanacak akademik ve teknolojik donanım sayesinde öğrencilerin derse aktif katılımları ile birlikte öz yeterliklerinin de artacağı düşünülmektedir.

Pandemi sürecinde kısıtlamalara rağmen aktif olarak spor yapanların PSUEOKİT ile tüm alt boyutlarında ve akademik öz yeterlikte aktif olarak spor yapmayanlarda istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek ortalamalara sahip oldukları tespit edilmiştir (Tablo 6). Aktif spor yapanların uzaktan eğitime yönelik tutumlarını doğrudan sorgulayan araştırma sayısının yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle bu sonucun sonraki araştırmalara kaynak teşkil etmesi açısından önemli olduğu

düşünülmektedir. Ayrıca aktif spor yapan ya da spor eğitimi alan bireyler için pandemi döneminde uzaktan eğitim faaliyetlerinden daha fazla faydalanabilmesi ve bu eğitim yöntemini benimsemeleri için oldukça üst düzey bir teknolojik donanıma ihtiyaç duyulmaktadır. Bireylerin özellikle uygulamalı derslere tabi olan spor bilimleri öğrencilerinin zihinsel antrenman, imgeleme vb. yöntemlere yönlendirilmesi, imkanlar doğrultusunda sanal gerçeklik (VR) aracılığıyla yürütülecek etkinlikler sonucunda bu şekil bir araştırma değişkeninin daha net sonuçlar vereceği düşünülmektedir. Akademik öz yeterlik incelendiğinde ise, literatürde sıklıkla düzenli spor yapanların öz yeterliklerinin yapmayanlardan daha yüksek olduğu sonucu görülmektedir (Atar, 2019; Balanlı, 2017; Bayraktar ve Baş, 2022).

Araştırmada öğrencilerin bölüm değişkenine göre PSUEOKİT alt boyutlarından memnuniyet alt boyutunda öğretmenlik bölümü öğrencilerinin daha yüksek ortalamalara sahip oldukları ancak toplam puanda istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı, akademik özyeterlik düzeyinin ise bölüm değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermediği, tespit edilmiştir (Tablo 7). Ünlü, Aktaş ve Büyüktaş (2021) tarafından yapılan spor öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik tutum ve görüşlerinin incelenmesi amacıyla yapılan araştırmada uzaktan eğitime yönelik tutumun bölüme göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Literatürde bölüm değişkeni açısından yetersiz karşılaştırmalar olduğu, mevcut araştırmaların farklı fakülteler arasında karşılaştırmalar yaptığı fakat spor bilimleri alanındaki bölümlerde oldukça sınırlı araştırma olmasından dolayı çalışmanın bu alana ışık tutacağı ve devamında da konuyla ilgili çalışmaların artması gerektiği düşünülmektedir. Eroğlu vd. (2017) tarafından yapılan araştırmada da spor bilimleri alanında eğitim gören üniversite öğrencilerinin akademik öz yeterliklerinin de bölümlere göre farklılaşmadığı görülmektedir. Akademik özyeterlik kavramının da bölümlere göre karşılaştırılmasında, farklı bölümler ile spor bilimlerinin karşılaştırıldığı ancak spor bilimleri fakültesinin birimleri arasında karşılaştırma sayısının yetersiz olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmada öğrencilerin sınıf değişkenine göre PSUEOKİT alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı, akademik öz yeterlik düzeyinde ise 4. Sınıf öz yeterliklerinin 1. ve 2. sınıf öğrencilerinden istatistiksel olarak anlamlı seviyede yüksek olduğu tespit edilmiştir (Tablo 8). Yağan (2021) tarafından üniversite öğrencilerinin pandemi döneminde kullanılan uzaktan eğitim modeline ilişkin tutumlarını tespit etmek amacıyla yapılan araştırmada da uzaktan eğitime yönelik tutumun sınıf düzeylerine göre farklılaşmadığı tespit etmiştir. Ateş ve Altun (2008) tarafından yapılan araştırmada da benzer sonucun ortaya çıktığı görülmüştür. Akademik özyeterlikte ise Bayraktar ve Baş (2022) spor eğitimi alan ve almayan bireylerde, Eroğlu vd. (2017) spor bilimleri fakültesi öğrencilerinde ve Kılıç (2022) öğretmen adayları üzerinde yaptıkları çalışmalarda 4. Sınıf öğrencilerinin akademik öz yeterliklerinin daha yüksek olduğunu tespit etmişlerdir. Ek olarak sınıf

düzeyi arttıkça akademik öz yeterliğin arttığıda önemli bir bulgu olarak göze çarpmaktadır. Bu durumun dördüncü sınıf öğrencilerinin daha fazla yüz yüze eğitim almaları ve okula, öğretim elemanlarına, ders işleyişine vb. dışsal değişenlere alışkın olmalarından kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Araştırmada uzaktan eğitime yönelik tutumun akademik öz yeterliği etkilediği tespit edilmiştir (Tablo 9-10). Uzaktan eğitim modelinin zaman ve mekan özgürlüğü sağlaması (DeNeui ve Dodge, 2006) ve doğru kullanımı ile yüksek iletişim imkanı (Horspol ve Lange, 2012) sayesinde oldukça önemli bir yapı olduğu belirtilmektedir. Ek olarak bilgiye hızlı erişim ve paylaşım (Chan ve Goldthorpe, 2007) özelliğinin yanında defalarca izlenme imkanı sunmasının (Yolcu, 2020) modelin pozitif yanlarının oldukça güçlü olduğunu göstermektedir. Ayrıca spor bilimleri öğrencileri üzerinde yapılan bir araştırmada da e-öğrenme sürecine hazırbulunuşluk ve beklenti ile öz yeterlik algısı arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğu tespit edilmiştir (Mallı vd., 2021). Ulaş ve Yılmaz (2022) tarafından spor bilimleri öğrencileri üzerinde yapılan araştırma sonucunda da derse özel bir uzaktan eğitim kılavuzu ya da içeriğinin oluşturulması, gerekirse telafi programlarının yapılmasının dersin verimliliğini artıracaklarını belirtmişlerdir. Bu sayede de öğrencilerin derse yönelik hazırbulunuşluk düzeylerinin artacağı ve öz yeterliklerinin olumlu etkileneceği düşünülmektedir. Üniversite öğrencilerini kapsayan farklı çalışmalarda da öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumları ile akademik öz yeterlikleri arasındaki anlamlı ilişkiler olduğu belirlenmiştir (Etlioğlu ve Tekin, 2020; Özdirek ve Ciceralli, 2022). Güney ve Mete (2022) tarafından yapılan farklı bir çalışmada da öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının yüksek olmasının öz yeterliklerini pozitif olarak etkilediği görülmektedir. Bu sonuçlarında mevcut araştırmayı destekler nitelikte olduğu görülmektedir. Başka bir araştırmada da öğreticilerin teknolojik açıdan gelişimleri, devlet desteğinin artırılması gibi önerilerde bulunularak, normal dönemlerde spor bilimleri alanında istenilen verime ulaşamayan teorik derslere verilen önemin bu model sayesinde arttığına vurgu yapılmıştır (Esentürk vd., 2021). Tüm bunlardan hareketle modelin doğru kullanıldığı takdirde akademik öz yeterliği pozitif yönde etkilemesinin kaçınılmaz olduğu düşünülmektedir.

Sonuç ve Öneriler

Yapılan bu çalışmada, Pandemi süreci ile hayatımıza giren ve eğitim öğretim sürecinin seyrini değiştiren uzaktan eğitim ortamlarına ilişkin, spor bilimleri öğrencilerinin tutumları ile akademik öz yeterlikleri arasındaki ilişkiyi incelenmiş olup aralarında pozitif yönlü orta düzeyde ilişki olduğu ve PSUEOKİT'un akademik öz yeterliğin önemli bir yordayıcısı olduğu sonucunu ortaya çıkarmıştır. Akademik öz yeterliğin, akademik başarıya etkisi düşünüldüğünde, olumsuz durumların ortadan kaldırılması gerektiği, kısıtlamalara rağmen en iyi sonuca ulaşabilmek için yaratıcı fikirlere ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Uzaktan eğitim süreci tutumlarının olumsuz kabul edilebilecek yanlarından olan teknik sorunlar, bağlantı sorunları, ekipman sağlanması gibi konuların olabildiğince işlevli hale gelmesi gerektiği yorumu yapılabilir. Uygulamalı dersler açısından ise evden de uygulanabilecek, fiziksel aktivite, sınıf yönetimi, eğitsel oyun vb. konularda video ya da metin yazma, drama türevleri etkinlikler geliştirilebilir. Akademik öz yeterliğin artması ile öğrenci başarısı, eğitimin kalitesi, sürecin verimliliği gibi etmenlerin olumlu yönde gelişeceği düşünülmektedir.

Etik Kurul İzin Bilgileri

Etik değerlendirme kurulu: Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi İnsan Araştırmaları Sağlık Ve Spor Bilimleri Etik Kurulu

Etik değerlendirme belgesinin tarihi: 20.10.2021

Etik değerlendirme belgesinin sayı numarası: 08/11

Araştırmacıların Katkı Oranları Beyanı

Araştırmanın giriş kısmı ile ilgili süreçler birinci yazar, tartışma ve sonuç kısmı ile ilgili süreçler ise ikinci yazar, yöntem ve bulgular kısmı ile ilgili süreçler üçüncü yazar tarafından gerçekleştirilmiştir.

Çatışma Beyanı

Yazarların araştırma ile ilgili bir çatışma beyanı bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Akçay, S. (2014). *Eş zamanlı sanal sınıf ortamının grafik tasarım dersinde kullanımına yönelik bir uygulama ve öğrenci alguları (Gazi Üniversitesi Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Aldemir, C., ve Avşar, N. M. (2020). Digital citizenship applications in the pandemic era. *Eurasian Journal of Social and Economic Research (EJSER)*, 7(5), 148-169.
- Almaghaslah, D., ve Alsayari, A. (2020). The effects of the 2019 Novel Coronavirus Disease (COVID-19) outbreak on academic staff members: A case study of a pharmacy school in Saudi Arabia. *Risk Management and Healthcare Policy*, 13, 795.
- Al Salman, S., Alkathiri, M., ve Bawaneh, A. K. (2021) School off, learning on: Identification of preference and challenges among school students towards distance learning during COVID19 outbreak. *International Journal of Lifelong Education*, 40(1), 53-71, <https://doi.org/10.1080/02601370.2021.1874554>
- Andoh, R. P. K., Appiah, R., ve Agyei, P. M. (2020). Postgraduate distance education in University of Cape Coast, Ghana: Students' perspectives. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 21(2), 118-135.
- Atar, E. (2019). Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin akademik öz yeterlik ve saldırganlık düzeylerinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Uşak.
- Ateş, A., ve Altun, E. (2008). Bilgisayar öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty (GUJGEF)*, 28(3).
- Balanlı, O. F. (2017). *Spora katılmanın ortaöğretim öğrencilerinin akademik başarılarına ve öz-yeterliklerine etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.

Akbaş, N., Ağgön, E., ve Seçer, E. (2022). Spor bilimlerinde öğrenim gören öğrencilerin pandemi sürecinde uzaktan eğitim ortamlarının kullanımına ilişkin tutumları ile akademik öz yeterlikleri arasındaki ilişki. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 5(4), 933-950. DOI: <https://doi.org/10.38021/asbid.1163410>

- Bandura, A. (1994). *Self-Efficacy*. In V. S. Ramachandran (Ed.), *Encyclopedia of Human Behavior* (Vol. 4), New York: Academic Press.
- Baş, M., ve Kabak, S. (2020). The Relationship Between Digital Game Addiction and Social Tendencies of Secondary School Students. *Ambient Science*, 07(Sp1); 189-193.
- Bayraktar, S., ve Baş, M. (2022). *Spor eğitimi alan ve almayan üniversite öğrencilerinin akademik öz-yeterlikleri ile benlik saygılarının incelenmesi*. Efe Akademi Yayınları.
- Bennett, R., Uink, B., ve Cross, S. (2020). Beyond the Social: Cumulative Implications of COVID-19 for First Nations University Students in Australia. *Social Sciences & Humanities Open*, 2(1). doi: <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2020.100083>
- Bhati, K., Baral, R., ve Meher, V. (2022). Academic self-efficacy and academic performance among undergraduate students in relation to gender and streams of education. *Indonesian Journal of Contemporary Education*, 4(2), 80-88.
- Bozkurt, A. (2017). Türkiye’de uzaktan eğitimin dünü, bugünü ve yarını. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 85-124.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2019). *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Carrillo, C., ve Flores, M. A. (2020). COVID-19 and teacher education: A literature review of online teaching and learning practices. *European Journal of Teacher Education*, 43(4), 466-487, <https://doi.org/10.1080/02619768.2020.1821184>
- Chan, T. W., ve Goldthorpe, J. H. (2007). Class and status: The conceptual distinction and its empirical relevance. *American Sociological Review*, 72(4), 512-532.
- Christensen, L. B., Johnson, R. B., ve Turner, L. A. (2015). *Araştırma yöntemleri desen ve analiz* (Çev. Edt: Ahmet Aypay). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Chun Chu, A. H., ve Choi, J. N. (2005). Rethinking procrastination: Positive effects of " active" procrastination behavior on attitudes and performance. *The Journal of Social Psychology*, 145(3), 245-264.
- Clinton, G., Lee, E. ve Logan, R. (2011). *Connectivism as a framework for creative productivity in instructional technology*. In Advanced Learning Technologies (ICALT), 2011 11th IEEE International Conference on (pp. 166-170). IEEE.
- Çiftçi, S., Güneş, E., ve Üstündağ, M. T. (2010). Attitudes of distance education students towards web based learning—a case study. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 2393-2396.
- Daniel, S. J. (2020). La educación y la pandemia COVID-19. *Perspectivas*, 49, 91-96.
- Daum, D. N. (2020) Thinking about hybrid or online learning in physical education? Start here!, *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 9(1), 42-44, <https://doi.org/10.1080/07303084.2020.1683387>
- Demir, Ö. (2015). *Öğrencilerin ve öğretim elemanlarının e-öğrenmeye hazır bulunuşluk düzeylerinin incelenmesi: Hacettepe üniversitesi eğitim fakültesi örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- DeNeui, D. L., ve Dodge, T. L. (2006). Asynchronous Learning networks and student outcomes: The utility of online learning components in hybrid courses. *Journal of Instructional Psychology*, 33(4).
- Doğan, M. E. (2013). Bilim insanlarının bilginin toplumsallaşması sürecinde yeni iletişim teknolojileri deneyimleri. *Gümüşhane Üniversitesi, İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 2(2).
- Downes, S. (2012). *Connectivism and Connective Knowledge* (ver 1.0). Essays on meaning and learning networks.
- Durmuş, A., ve Bağcı, H. (2013). Öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 219-224.
- Eroğlu, O., Yıldırım, Y., ve Şahan, H. (2017). Spor bilimleri fakültesindeki öğrencilerin akademik öz-yeterlik ve akademik güdülenme düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi: Akdeniz Üniversitesi Örneği. *Türkiye Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 38-47
- Esentürk, O. K., Seçer, E., ve İlhan, E. L. (2021). Distance education experiences of physical education and sports teachers: Covid-19 pandemic. *Anatolia Sport Research*, 2(2):11-25.

- Akbaş, N., Ağgön, E., ve Seçer, E. (2022). Spor bilimlerinde öğrenim gören öğrencilerin pandemi sürecinde uzaktan eğitim ortamlarının kullanımına ilişkin tutumları ile akademik öz yeterlikleri arasındaki ilişki. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 5(4), 933-950. DOI: <https://doi.org/10.38021/asbid.1163410>
- Etliloğlu, M., & Tekin, M. (2020). Elektronik öğrenmede öğrenci tutum ve akademik başarı arasındaki ilişkide öğrenci merak ve kaygısının aracılık rolü. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (43), 34-48.
- Fiş Erümit, S. (2021). The distance education process in K-12 schools during the pandemic period: evaluation of implementations in Turkey from the student perspective. *Technology, Pedagogy and Education*, 30(1), 75-94.
- Güney, İ., ve Pelin, M. (2022). Öğretmenlerin bilişim teknolojileri öz yeterlik algıları ile uzaktan eğitime yönelik tutumları arasındaki ilişki. *Trakya Eğitim Dergisi*, 12(3), 1289-1309.
- Hooper, D., Coughlan, J., ve M. R. Mullen, M.R. (2008). Structural Equation Modelling: Guidelines for Determining Model Fit. *Electronic Journal of Business Research Methods*, 6(1), 53-60.
- Horspool, A., ve Lange, C. (2012). Applying The scholarship of teaching and learning: student perceptions, behaviours and success online and face-to-face. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 37(1), 73-88.
- Karasar, N. (2020). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Nobel Yayıncılık.
- Kılıç, M. Y. (2022). Öğretmen adaylarının akademik öz yeterlik düzeyleri ve mesleki benlik saygıları arasındaki ilişkinin belirlenmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(2), 495-508.
- Kuyucu, E. G., ve Kabak, S. (2021). Investigation of Students' Opinions on Distance Education in the COVID-19 Pandemic Process. *Journal of Educational Issues*, 7(3), 301-311.
- Lorsbach, A., ve Jinks, J. (1999). *Öz-yeterlik Kuramı ve Öğrenme Ortamı Araştırması” Öğrenme Ortamları Araştırması*. 157-167.
- Işıklı, E. (2017). Buharkent Meslek Yüksekokulu’nda örgün öğretim programındaki öğrencilerin “5i” uzaktan öğretim derslerine karşı tutumları. *Electronic Journal of Vocational Colleges*, 7(2), 94-101.
- Maddux, J. E. ve Gosselin J. T. (2003). *Self-efficacy*. M. R. Leary ve J. P. Tangley (Ed.), *Handbook of self and identity* içinde (ss. 218-239). New York: Guilford Press.
- Malli, A., Ekinci, H., Seçer, E., Demirel, N., ve Şam, C. (2021). Investigation Of readiness and expectations of students of sports science faculties regarding the e-learning process and their selfefficacy perceptions. *Pakistan Journal Of Medical And Health Sciences*, 15(10).
- McLuhan, M. (1964). *Understanding media: extensions of man*. Routledge: London
- Morgan, H. (2020). Best Practices for implementing remote learning during a pandemic, the clearing house. *A Journal of Educational Strategies, Issues And Ideas*, 93(3), 135-141, <https://doi.org/10.1080/00098655.2020.1751480>
- Neuman, W. L. (2014). *Toplumsal araştırma yöntemleri. Nitel ve Nicel Yaklaşımlar* (S. Özge, Çev.). Ankara: Yayın Odası.
- Otacıoğlu, S. G. (2008). Müzik öğretmenlerinde tükenmişlik sendromu ve etkileyen faktörler. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(15), 103-116.
- Özdirek, S., ve Cicerali, E. E. (2021). Üniversite öğrencilerinde uzaktan eğitime yönelik tutumlar ile akademik öz-yeterlik arasındaki ilişkiler. *International Journal of Social Sciences (TroyAcademy)*, 6(3), 836-863.
- Öztürk, H. T. (2014). Küreselleşme ve ağ toplumları odağında bilgi ve iletişim teknolojileri ile eğitim. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 224-237
- Persico, D., Manca, S., ve Pozzi, F. (2014). Adapting the technology acceptance model to evaluate the innovative potential of e-learning systems. *Computers in Human Behavior*, 30, 614- 622.
- Sakız, G. (2013). Başarıda anahtar kelime: Öz-yeterlik. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26(1), 185-210.
- Schwarzer, W. W. (1981). Communicating with juries: Problems and remedies. *Calif. L. Rev.*, 69, 731.
- Shen, X., Zou, X., Zhong, X., Yan, J., ve Li, L. (2020). Psychological stress of ICU nurses in the time of COVID-19. *Critical Care*, 24(1), 1-3.
- Siemens, G. (2004). Connectivism: A learning theory for the digital age. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*, 2(1), 3-10.
- Siemens, G. (2009). *What is Connectivism?* https://docs.google.com/document/d/14pKVP0_ILdPty6MGMJW8eQVEY1zibZ0RpQ2C0cePIgc/edit (Erişim Tarihi: 10.12.2022).

Akbaş, N., Ağgön, E., ve Seçer, E. (2022). Spor bilimlerinde öğrenim gören öğrencilerin pandemi sürecinde uzaktan eğitim ortamlarının kullanımına ilişkin tutumları ile akademik öz yeterlikleri arasındaki ilişki. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 5(4), 933-950. DOI: <https://doi.org/10.38021/asbid.1163410>

Syauqi, K., Munadi, S., ve Triyono, M. B. (2020). Students' perceptions toward vocational education on online learning during the COVID-19 pandemic. *International Journal of Evaluation and Research in Education*, 9(4), 881-886, <http://doi.org/10.11591/ijere.v9i4.20766>

Tabaschnick, B. G. & Fidell, L. S. (2013). *Using Multivariate Statistics (6th Edit.)*. Boston: Pearson.

Telli, S. G., ve Altun, D. (2020). Coronavirüs ve Çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 25-34.

Thornburg, R., ve Hill, K. (2004). Using internet assessment tools for health and physical education instruction. *Tech Trends Tech Trends* 48, 53, <https://doi.org/10.1007/BF02763585>

Toktaş, S., Çifçi, F., ve Demir, A. (2022). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin özyeterlikleri ve stresle başa çıkma davranışlarının incelenmesi. *Rol Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 115-125.

Tozoğlu, E., ve Dursun, M. (2020). *Spor Bilimlerinde Bilimsel Araştırma Süreci*, Editör; Gökmen, Ö. Spor & Bilim, Efe Akademi Yayınevi. İstanbul. S.7-23.

Tuna, F. (2016). *Sosyal bilimler için istatistik*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Tuncalı, N. (2022). *Öğretmen adaylarında bilişsel duygu düzenleme stratejileri ve akademik öz yeterlik arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.

Ünlü, H., Aktaş, Ö., ve Büyüktaş, B. (2021). spor bilimleri öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik tutum ve görüşlerinin incelenmesi. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 294-306.

Varol, N., ve Çoban, N. (2013) Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi ve Türkiye'deki durumu. *Marmara İletişim Dergisi*, 21, 73-94.

Williams, L., Martinasek, M., Carone, K., ve Sanders, S. (2020). High school students' perceptions of traditional and online health and physical education courses. *Journal of School Health*, 90(3), 234-244, <https://doi.org/10.1111/josh.12865>

Yağan, S. A. (2021). Üniversite öğrencilerinin covid-19 salgını sürecinde yürütülen uzaktan eğitime yönelik tutum ve görüşleri. *Akademik Platform Eğitim ve Değişim Dergisi*, 4(1), 147-174.

Yakar, L., ve Yıldırım Yakar, Z. (2021). Eğitim fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarının ve e-öğrenmeye hazır bulunuşluklarının incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 1-21.

Yıldız, E., & Seferoğlu, S. S. (2020). Uzaktan eğitim öğrencilerinin çevrim içi teknolojilere yönelik öz yeterlik algılarının incelenmesi. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(1), 33-46.

Yıldız, E. P. Y., Yıldız, M. Ç., ve Alkan, A. (2021). Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitim Ortamlarının Kullanımına İlişkin Tutum Ölçeği. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 17(33), 132-153.

Yıldız, S. (2016). Pedagojik formasyon eğitimi alan öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumları. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(1), 301-329.

Yılmaz, A., ve Kabak, S. (2021). Perceived Physical Literacy Scale for Adolescents (PPLSA): Validity and Reliability Study. *International Journal of Education and Literacy Studies*, 9(1), 159-171.

Yılmaz, E., Güner, B., Mutlu, H., Doğanay, G., ve Yılmaz, D. (2020). *Veli algısına göre pandemi dönemi uzaktan eğitim sürecinin niteliği*. Konya: Palet Yayınları.

Yılmaz, M., Gürçay, D., ve Ekici, G. (2007). Akademik Öz yeterlik ölçeğinin türkçeye uyarlanması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33, 253-259.

Yolcu, H. H. (2020). Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim deneyimleri. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(4), 237-250.

Zajacove, A., Lynch, S. M., ve Espenshade, T. J. (2005). Self-efficacy, stress, and academic success in college. *Research in Higher Education*, 46(6), 677-706, <https://doi.org/10.1007/s11162-004-4139-z>

Zimmerman, B. J. (1995). *Self-efficacy and Educational Development*. (A Bandura, Der.). *Selfefficacy in Changing Societies*. New York: Cambridge University Press.

Bu eser [Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) ile lisanslanmıştır.